Súd:	Okresný súd Košice II
Spisová značka:	19C/91/2007
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7207230987
Dátum vydania rozhodnutia:	04. 07. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr Pavol Karas
ECLI:	ECLI:SK:OSKE2:2013:7207230987.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudcom JUDr. Pavlom Karasom v právnej veci navrhovateľky: M.. Ľ. Č., P.. XX.XX.XXXX, Y. G. X. XX, U. proti odporcovi: G. L., P.. XX.X.XXXX, Y. G. X. XX, U. v konaní o ochranu osobnosti, takto

r o z h o d o l :

Odporca je p o v i n n ý sa navrhovateľke o s p r a v e d l n i ť, a to písomne formou doporučeného listu doručeného D.. N. E., Y. G. X. XX, U., M. L., Y. G.Á. X. XX, U., G. L., Y. G. X. XX, U. N. D. J.C., Y. G. X. XX, U. v znení:

„Týmto sa ja, G. L., bytom Južná trieda 28, Košice verejne ospravedlňujem M.. Ľ. Č. a odvolávam všetky svoje klamlivé tvrdenia v liste zo dňa 20.7.2006 a 27.7.2006, ktoré som rozposlal vlastníkom bytov na G.P. X. XX J. U.“.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 14.12.2007 a zmeneným na pojednávaní dňa 13.11.2009 žiadala, aby súd uložil odporcovi povinnosť ospravedlniť navrhovateľke, a to písomne formou doporučených listov v znení uvedenom v návrhu na začatie konania a doručených všetkým vlastníkom bytov na G. X. XX J. U., ktorí boli vymenovaní v návrhu. Zároveň žiadala, aby súd uložil odporcovi povinnosť vyvesiť kópiu verejného ospravedlnenia v informačnej skrinke vo vnútri domu na ulici G.P. X. XX J. U. na dobu 30 dní a ďalšiu kópiu poslať doporučene na adresu predsedníčky SBD IV v Košiciach do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súčasne od odporcu požadovala nahradiť nemajetkovú ujmu vo výške 1 euro ako aj trovy konania.

Odporca žiadal návrh navrhovateľky voči nemu v celom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že navrhovateľka uvádza v návrhu na začatie konania mylné informácie, ktoré dokazuje priloženými listinami. Ako odporca ďalej uviedol, navrhovateľka tvrdila, že túto konkrétnu listinu napísal on a vhodil do schránok všetkých vlastníkov bytov. Toto tvrdenie navrhovateľky poprel v plnom rozsahu. V ďalšom bode návrhu navrhovateľka uviedla, že odporca napísal list zo dňa 27.7.2006, avšak zabudla uviesť, že odporca bol ochotný sa jej ospravedlniť v prípade, ak by sa cítila dotknutá. Avšak do dňa 17.3.2008 od neho žiadne ospravedlnenie nepožadovala. Navrhovateľka bola odvolaná z postu podpredsedníčky SVBaNP Hviezdica takmer rok po napísaní jeho listu, čo dokazuje, že bola odvolaná na základe triezveho zváženia jej práce väčšinou vlastníkov bytov a nie vzbrklo, pod nátlakom dojmov z jeho listu. Vzhľadom na

uvedené žiadal vypočuť vlastníkov bytov ako svedkov. V závere vyjadrenia odporca uviedol, že má za to, že nikdy nevyhotovil písomnosť osobnej povahy proti navrhovateľke, ktorou by akýmkoľvek spôsobom porušil § 11 Občianskeho zákonníka. Teda mal za to, že navrhovateľka konanie odporcu smerujúce proti jej dôstojnosti nepreukázala, a teda je jej návrh neopodstatnený a nepreukázateľný.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, svedkov, písomnými dokladmi účastníkmi predloženými a inými listinami nachádzajúcimi sa v spise, na základe ktorých zistil tento skutkový stav:

Na základe legálne zaregistrovaného spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov HVIEZDICA, so sídlom na G. X. XX J. U. bola navrhovateľka predsedníčkou tohto spoločenstva až do 6.8.2007. Navrhovateľka zistila, že odporca v liste zo dňa 20.7.2006, ktorým oslovil všetkých spolubývajúcich na G. X. XX J. U., uviedol klamlivé a invektívne informácie o osobe navrhovateľky a snažil sa vniesť do povedomia vlastníkov bytov, že navrhovateľka zámerne klame a zavádza všetkých tam bývajúcich vlastníkov bytov a údajne vytvára chaos vo financiách bloku. Ďalej odporca v liste uviedol, že navrhovateľka zavádza, a to zámerne všetkých obyvateľov bloku nadávaním na SBD IV v Košiciach, aby zakryla vlastné nezrovnalosti a nedostatky, avšak tie bližšie odporca nešpecifikoval. Tvrdil, že nie je pravda, že spoločenstvo nemá peniaze preto, že SBD IV nechce preplácať faktúry, ale preto, lebo spoločenstvo nežiada od SBD IV preplácanie faktúr zámerne. Tvrdil, že spoločenstvo zámerne vystaví faktúru zle, aby ju SBD IV mohlo vrátiť spoločenstvu.

Týmto listom odporca vyzval vlastníkov bytov na mimoriadnu schôdzu, ktorej účelom malo byť vysvetlenie, čo navrhovateľka urobila s peniazmi XXX.XXX,-H. z fondu opráv od samosprávy. Takáto povinnosť je uložená zákonom č. 182/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov Rade spoločenstva, ktorá má oprávnenie nahliadať do všetkých dokladov spoločenstva a vyššie citovaný zákon presne špecifikuje právo na zvolanie zhromaždenia vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

Navrhovateľka v návrhu uviedla, že dňa 29.7.2006 obyvatelia bytov na G. X. XX J. U. opäť našli vo svojich poštových schránkach list napísaný odporcom zo dňa 27.7.2006, v ktorom žiadal zvolať schôdzu a zodpovedať jeho pripomienky a záverom opäť uviedol, že navrhovateľka chce doviesť ich blok do totálnej insolventnosti ešte pred rozhodnutím súdu. Tento list odporca poslal aj ekonomickému úseku SBD IV v Košiciach.

Navrhovateľka mala za to, že vyššie uvedené podania odporcu vyústili k tomu, že dňa 28.6.2007 sa v objekte Hotelovej akadémie konalo zhromaždenie vlastníkov bytov a nebytových priestorov SVBaNP HVIEZDICA domu na G. X. XX J. U., pričom pozvánka s programom zhromaždenia bola v súlade so zákonom č. 182/1993 v znení neskorších predpisov doručená vlastníkom bytov a nebytových priestorov. Programom zhromaždenia bolo zhodnotenie činnosti SVBaNP HVIEZDICA za rok 2006. Na tomto zhromaždení vlastníkov bytov a nebytových priestorov boli všetci členovia manažmentu spoločenstva odvolaní a zvolení noví. Ďalej navrhovateľka zistila, že po jej odvolaní z funkcie predsedníčky spoločenstva došlo medzi SBD IV a novým predsedom spoločenstva p. U. k uzatvoreniu Mandátnej zmluvy, ktorá je priechodná vo vzťahu k tretím osobám.

Svedok B. U. na pojednávaní konanom dňa 17.6.2011 uviedol, že čo sa týka listov adresovaných jednotlivým vlastníkom bytov, o týchto žiadnu vedomosť nemá, jemu do schránky neboli vhodené. Predsedom spoločenstva sa stal od 6.8.2007 a k samotnému sporu sa nevedel vyjadriť.

Na tom istom pojednávaní svedkyňa D.. N. E. uviedla, že list zo dňa 20.7.2006 dostala do schránky. Odporca robil v bloku rozbroje, snažil sa vlastníkov bytov presvedčiť, aby ostalo blok spravovať SBD a aby navrhovateľka bola odvolaná z funkcie predsedníčky.

Svedok M. L. na pojednávaní konanom dňa 17.6.2011 uviedol, že čo sa týka samotného odporcu, s ním dobre osobne nevychádza. Jeden z predmetných listov dostal do schránky. V tomto liste boli vlastníci zavádzaní, že budú odpojené médiá, vypnutá elektrina, voda a že navrhovateľka rozkráda peniaze, za ktoré chodí na dovolenky.

Na pojednávaní konanom dňa 7.2.2013 bol vypočutý ako svedok M.. C. H., ktorý k veci uviedol, že čo sa týka písomných dokladov, a to prehľadu o tvorbe a použití prostriedkov fondu prevádzky, údržby a opráv zo dňa 25.10.2006, 27.10.2005, bol s nimi oboznámený a má o nich vedomosť. Na otázku, či bol svedkovi doručený list zo dňa 20.7.2006, tento uviedol, že list bol pridelený ekonomickému úseku, a teda jemu nebol pridelený na vybavenie. Čo sa týka faktúr, ktoré mali byť družstvu predkladané na preplatenie, svedok uviedol, že družstvo preplatilo všetky tie faktúry, ktoré mali predpísané náležitosti a nebolo pochýb, že vlastníci s nimi súhlasili.

Viacerí predvolaní svedkovia z radov vlastníkov bytov bytového domu na G. X. Č.. XX J. U. sa z neúčasti na pojednávaní konanom dňa 30.5.2013 vopred ospravedlnili, či už z pracovných dôvodov, dôvodov odcestovania na dovolenku alebo z dôvodu, že o spore nemajú žiadnu vedomosť. Na pojednávaní z uvedeného dňa boli vypočutí svedkovia O. Y., G.P. H., M. X., G. D., Y. Y., G. L., D. J., D.P. X., D. Š., C. Ž., O. V., G. C.U., Š. U..

Svedok G. L. uviedol, že mu boli listiny podpísané odporcom a datované dňa 20.7.2006 a 27.7.2006 vhodené do poštovej schránky. Uviedol, že obsahom tohto listu bolo, aby sa celé spoločenstvo vrátilo k družstvu, ktoré by bytový dom na G.P. X. XX J. U. malo spravovať. Čo sa týka mienky susedov o navrhovateľke v rámci spoločenstva susedov, táto bola rozdielna, podľa toho, či podporovali ju alebo odporcu.

Svedok D. J. vo svojej výpovedi uviedol, že pamätá si len na list zo dňa 20.7.2006, nie však na druhý zo dňa 27.7.2006. Tvrdil, že odporca ohovára aj navrhovateľku aj radu spoločenstva.

Ostatní svedkovia vo svojich výpovediach uviedli, že sa nepamätajú na to, či im boli doručené listy zo dňa 20.7.2006 a 27.7.2006. Žiaden zo svedkov nepociťoval, že by navrhovateľka mala zníženú dôstojnosť resp. vážnosť v spoločenstve susedov v dôsledku obsahu týchto listov.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva.

Predmetom tohto konania je ochrana osobnosti a náhrada nemajetkovej ujmy. Pre prípad uvedených chránených práv § 13 Občianskeho zákonníka upravil možnosť domáhať sa súdnej ochrany. V zmysle § 13 Občianskeho zákonníka navrhovateľka navrhla ako prostriedok ochrany odstránenie následkov už uskutočnených zásahov (reštitučná žaloba) a poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba). Vychádzajúc z uvedeného, preukázanie zásahu do chránených práv je povinnosťou navrhovateľky. Na jej strane je dôkazné bremeno, aby preukázala, že v dôsledku zásahu vznikli také následky, ktoré je potrebné odstrániť. Občiansky zákonník ustanovením § 13 poskytuje ochranu osobnosti len v prípade takého porušenia občianskej cti, ktoré predstavuje zásah do osobnosti občana, pričom tento zásah musí byť objektívne spôsobilý takúto ujmu spôsobiť. Ide o konanie proti osobnej

a mravnej integrite občana, znižujúce jeho dôstojnosť, vážnosť a česť, o konanie, ktoré z hľadiska vzťahu občana k ostatným spoluobčanom ohrozuje jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Treba pritom rozlišovať medzi kritikou a neoprávneným zásahom, pričom rozdiel medzi nimi musí spočívať v pravdivosti, objektívnosti prejavu a v cieli, ktorý sa ním sleduje. Nemožno totiž priznať právo na ochranu osobnosti v zmysle § 13 OZ, ak niekto konal protispoločensky a ak teda prejav o tejto skutočnosti je kritikou tohto konania a zásahom proti spoločenským nešvárom. Zákon teda neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému, ktorý je neoprávnený, a ktorý je spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti fyzickej osoby z hľadiska jej postavenia v spoločnosti.

V prvej časti návrhu, ktorá má charakter žaloby satisfakčnej, žiadala navrhovateľka priznať morálnu satisfakciu formou verejného ospravedlnenia sa odporcu, a to prostredníctvom doporučených listov zaslaných všetkým vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome na ulici G. X. XX J. U. a na adresu predsedníčky SBD IV v Košiciach. Taktiež navrhovateľka žiadala, aby bola kópia tohto ospravedlnenia vyvesená aj v informačnej skrinke bloku. Súd mal za to, že v tejto časti je návrh sčasti odôvodnený, nakoľko z výpovedí svedkov a predložených listinných dôkazov vyplynulo, že listy zo dňa 20.7.2006 a 27.7.2006 písal odporca bez toho, aby sa tam tvrdené počínanie navrhovateľky dokázalo. Na tieto listy a ich obsah si však zo všetkých vypočutých svedkov pamätajú len D.. N.P. E., M. L., G. L. N. D. J., všetci bytom G. X. XX, U.M.. Ostatní svedkovia si na uvedené listy nepamätali. Z výpovedí svedkov súdu tiež vyplynulo, že listy odporcu o sprenevere finančných prostriedkov navrhovateľkou nemali za následok zníženie dôstojnosti a vážnosti navrhovateľky v spoločnosti, avšak vyššie uvedení svedkovia z malého spoločenstva susedov predsa vnímali istý zásah do tejto osobnostnej sféry navrhovateľky. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že navrhovateľka má právo domáhať sa ospravedlnenia od odporcu za listy, v ktorých uviedol ničím nepodložené a nepreukázané skutočnosti, ale len vo vzťahu k vyššie uvedeným svedkom. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol.

V druhej časti návrhu sa navrhovateľka domáhala priznania zadosťučinenia v peniazoch vo výške 1 euro. Priznanie zadosťučinenia v peniazoch súdom v zmysle § 13 OZ predpokladá splnenie zákonom kvalifikovaných podmienok, t.j. ak morálne zadosťučinenie sa javí v konkrétnom prípade nedostačujúcim a neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere. Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú v zmysle § 13 0Z taxatívne stanovené dve kritéria, z ktorých musí súd pri svojom rozhodovaní ex offo vychádzať. Sú to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Z uvedeného vyplýva, že zadosťučinenie v peniazoch prichádza do úvahy len vtedy, keď morálne zadosťučinenie sa javí v konkrétnom prípade nedostačujúcim. V tomto prípade mal však súd za preukázané, že medzi účastníkmi konania došlo k menej závažným verbálnym útokom, ktoré sa odohrali v malom spoločenstve ľudí (susedia) a nie v širšej spoločnosti, a preto nie sú objektívne spôsobilé privodiť takú ujmu osobnosti občana, ktorá by si vyžadovala priznanie zadosťučinenia v peniazoch. Uvedené dokazujú aj výpovede svedkov, z ktorých väčšina uviedla, že na obsah listov sa nepamätá. Predmetom ochrany v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení teda nemôžu byť menej závažné verbálne alebo iné urážky. Z hľadiska posudzovanej intenzity zásahu do osobnosti navrhovateľky mal preto súd za preukázané, že nešlo o také konanie, ktoré by bolo objektívne spôsobilé ohroziť česť a dôstojnosť osoby navrhovateľky tým, že by vzniklo konkrétne nebezpečenstvo zníženia vážnosti jej postavenia v spoločnosti. Súdu sa v danej situácii zdala postačujúca morálne satisfakcia - ospravedlnenie odporcu navrhovateľke. A preto keďže neboli v danom prípade preukázané skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie ochrany v zmysle citovaných zákonných ustanovení, súd aj v tejto časti návrh zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Košice II v dvoch písomných vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3)

uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. /§ 205 ods. 1 OSP/.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. /§ 205 ods. 2,3 OSP/.